

Til Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Kultur- og Fritidsudvalgets reviderede handleplan for inklusionspolitikken 2011-2014

Integrationsindsatsen på kultur- og fritidsområdet skal ses i lyset af det kultur- og fritidspolitiske grundsyn: at *kultur og fritid har en værdi i sig selv*, og derfor ikke skal retfærdiggøres via andre mål end sine egne. Det er således *lysten* til at udfolde sig, lære nyt og engagere sig, der er i centrum for kultur- og fritidspolitikken – og således også for inklusionspolitikken.

Derudover er der naturligvis en bred vifte af positive sideeffekter, der udspringer af et aktivt kultur- og fritidsliv. Idræt og gode idrætsfaciliteter kan være med til at højne folkesundheden og fremme integrationen, foreningslivet kan understøtte demokratiske fællesskaber og lette adgangen til uddannelse og arbejdsmarkedet, motion kan fremme koncentrationen og indlæringsevnen, bibliotekerne og aftenskolerne kan fremme det aktive medborgerskab og kulturhusene, kulturelle arrangementer og sportsbegivenheder i byens rum kan skabe sammenhængskraft og dialog på tværs.

Situationen – hvad er udfordringerne?

Den største integrationsudfordring på kultur og fritidsområdet, er – som det tydeligt fremgår af integrationsbarometeret – at integration tager lang tid. Kultur- og Fritidsudvalget har siden 2007 gjort opmærksom på, at målet om lige deltagelse i kultur- og fritidslivet for etniske minoriteter og etniske danskere i 2010 var meget ambitiøst. Kultur- og Fritidsudvalget finder det overflødigt at sætte årstal på målet, idet det er det lange seje træk, der er afgørende for integrationen.

Generelt er det Kultur- og Fritidsudvalgets målsætning og ønske, at etniske minoriteter har samme mulighed for at deltage i kultur- og fritidslivet som etniske danskere. Det skal derfor sikres, at etniske minoriteter får viden og information om kultur- og fritidslivets muligheder og eventuelt guides hertil, hvis der er et ønske og et behov.

Af mere konkrete integrationsudfordringer på kultur- og fritidsområdet kan nævnes:

- Arbejde, uddannelse og indtægt har stor indflydelse på kultur- og fritidsdeltagelsen. Andelen af personer, som står uden arbejde og uddannelse og som har en lav indtægt, er meget større blandt etniske minoriteter end blandt etniske danskere. Derfor slår den sociale baggrund stærkere igennem i forhold til kultur- og fritidsdeltagelsen blandt etniske minoriteter end blandt etniske danskere.
- Sproglige barrierer.
- Etniske minoritetspigens lave deltagelse i foreningslivet.
- Fastholdelse af etniske minoritetsbørn og -unge i foreninger og forvaltningens kulturelle tilbud.
- Inddragelse af etniske minoritetsforældre i deres børns kultur- og fritidsliv.
- Rekruttering og fastholdelse af frivillige med anden etnisk baggrund end dansk.
- De frivillige foreninger og kulturinstitutionernes manglende ressourcer og kompetencer til at arbejde med socialt udsatte børn og unge.
- At integrationspuljerne har en tendens til at gøre foreningerne afhængig af projektmidler og lønnet personale.

- At foreninger og institutioner, der løfter en stor social opgave (og typisk ligger i nærheden af udsatte boligområder), har svært ved at rekruttere og fastholde kompetente frivillige.
- At der mangler kultur- og fritidstilbud i ferierne, i aften timerne og i weekenderne.
- Det store pres på byens idrætsfaciliteter, idet København har betydeligt færre idrætsfaciliteter end andre store byer i Danmark.

Målsætninger

Overordnet set skal det bemærkes, at i relation til Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets ønske om at Kultur- og Fritidsudvalget opstiller resultatmål, aktivitetsmål og indikatorer, er Kultur- og Fritidsforvaltningen pr. 1. januar 2010 overgået til en organisationsform, der baserer sig på tillid, decentralisering og selvbestemmelse så langt ud i organisationen som overhovedet muligt. Det indebærer et opgør med skarp regelstyring og overdrevent fokus på kvantitative målinger, afrapporteringer og undersøgelser.

Det styrende for forvaltningens arbejde – centralt såvel som decentralt – er således Kultur- og fritidspolitikken, forvaltningens ledelsesgrundlag samt bruger- og borgerundersøgelser. I det omfang det giver mening bliver etnicitet, køn, kultur, social baggrund mv. tænkt ind i forvaltningens arbejde og undersøgelser – kvalitative såvel som kvalitative.

I inklusionspolitikken er det primært mål 4 og 5 under **indsatsområde 3: En hånd til udsatte grupper**, som Kultur- og Fritidsforvaltningens indsatser og projekter støtter op om.

Mål 4: Flere skal have gavn af kommunens tilbud, søges opfyldt dels via det daglige lokale integrationsarbejde i de folkeoplysende foreninger og på Kultur- og Fritidsforvaltningens institutioner, dels via Integration & Fritids indsatser og projekter. I henhold til inklusionspolitikken konkrete forslag er det primært *at sikre, at flere børn og unge deltager i fritidstilbud* samt *at styrke indsatsen over for fattige og udsatte familier*, der imødekommes via aktiviteterne.

Aktiviteter, der støtter op om målet:

- ”Den stille integration”, som sker i hverdagen i foreningerne, på bibliotekerne, idrætsanlæggene, kulturhusene og i de nye sammenlagte institutioner: På mange biblioteker, idrætsanlæg og i kulturhuse og foreninger findes indsatser og projekter, der sigter mod at inkludere etniske minoriteter i kultur- og fritidslivet. På bibliotekerne er der fx lektiehjælp, mens flere idrætshaller har forskellige typer samarbejde med foreninger med henblik på at inkludere unge i aktiviteterne. Kultur- og Fritidsforvaltningen har altid fokus på at lave indsatser, der spiller sammen med de allerede etablerede institutioner. Dette sikrer - forhåbentlig - at der ikke bliver tale om enkeltstående aktiviteter, men en introduktion til kultur- og fritidslivet, som kan resultere i vedvarende tilknytning. Derudover forventes det, at hver enkel af Kultur- og Fritidsforvaltningens institutioner tager farve af det lokalområde, den er en del af, og dermed tager højde for og tilpasser aktiviteter og tilbud til den beboersammensætning, der nu engang er i det pågældende lokalområde.
- Økonomi: Da aktiviteterne ofte er en del af den daglige drift på institutionerne, er det ikke muligt at sætte tal på indsatsen. Dog finansierer forvaltningen specifikt medborgercentre på tre institutioner.
- 2200 Kultur Medborgercenter: 0,2 mio. kr. årligt i 2011 og 2012 (KFU)
 - 2700 Kultur Medborgercenter: 0,12 mio. kr. årligt i 2011 og 2012 (KFU)
 - Solvang Biblioteks Medborgercenter: 0,49 mio. kr. årligt i 2011 (KFU)

- **Integration & Fritid (tidligere Projektrådgivningen):** Integration & Fritids overordnede strategi er dels at øge kendskabet til kultur- og fritidslivet blandt etniske minoriteter, dels at motivere og tilbyde hjælp til integrationsarbejdet lokalt. Fem fastansatte og et skiftende antal eksternt finansierede projektmedarbejdere (pt. 14) understøtter integrationen gennem opsøgende arbejde, rådgivning og projektarbejde (se nedenfor). Integration & Fritid administrerer endvidere Brobygningspuljen, som giver støtte til projekter, hvis formål er at inddrage etniske minoriteter i det folkeoplysende foreningsliv. Forvaltningens integrationsarbejde er veldokumenteret – se blandt andet Kultur- og Fritidsudvalgets redegørelse for integrationsindsatsen i 2009 og www.kk.dk/integrationogfritid.

Økonomi:

- Integration & Fritid: 2,6 mio. kr. årligt (KFU)
- Brobygningspuljen: 1,2 mio. kr. årligt (KFU)

- **ForeningsGuiderne og ForeningsGuideQ:** ForeningsGuiderne er grupper af frivillige, som hjælper børn og unge med etnisk minoritetsbaggrund ind i foreningslivet og dermed styrker deres deltagelse i fritidstilbud. I dag er der oprettet otte frivillige lokalgrupper i følgende bydele: Amager, Nørrebro, Bispebjerg, Sjælør Boulevard, Vesterbro/Kgs. Enghave, Østerbro, Valby og Tingbjerg. ForeningsGuideQ er et søsterprojekt til ForeningsGuiderne, hvor formålet er, at etniske minoritetskvinder i udsatte boligområder bliver uddannet inden for foreningsliv og kommer til at fungere som frivillige guider, som skal rådgive og guide andre minoritetskvinder og børn ud i foreningslivet. ForeningsGuideQ støtter således op om indsatsen i forhold til *at styrke mentorordninger i udsatte boligområder*.

Økonomi:

- ForeningsGuiderne: 0,5 mio. kr. i alt i 2010-2012 fra KFF og 0,5 mio. kr. i alt i 2010-2012 fra Integrationsministeriet
- ForeningsGuideQ: 1,2 mio. kr. i alt i 2009-2012 fra Integrationsministeriet

- **Minipartnerskaber:** Indsatsen skal styrke idræts- og kulturforeningers evne til at modtage og fastholde etniske minoritetsbørn og -unge. Resultaterne på kort sigt er, at andelen af etniske minoritetsbørn og -unges deltagelse i det frivillige foreningsliv øges, og på lang sigt er målet, at der gradvist skabes en ny kultur med tiltag og holdninger, som betyder at flere børn og unge med minoritetsbaggrund fastholdes i foreningerne.

Økonomi

- 1,08 mio. kr. i alt i 2010-2013 fra Integrationsministeriet
- 0,35 i alt i 2010-2013 fra den Tværgående Integrationspulje (BIU)

- **KulturGuiderne:** Målsætningen er at give børn og unge i udsatte boligområder i København bedre adgang til kulturlivet. Det skal ske gennem en opsøgende, guidende og formidlende indsats overfor målgruppen og gennem aftaler med kulturlivet. KulturGuiderne benytter sig af et korps af frivillige guider, der følger børn og unge til kulturlivet. Projektet støtter især op om *at styrke indsatsen for fattige og udsatte familier*.

Økonomi:

- 1 mio. kr. årligt i 2009-2012 fra Fattigdomspuljen (SOU)

Mål 5: Et mere trygt København for alle grupper understøttes indirekte af Kultur- og Fritidsforvaltningens indsatser, idet københavnernes deltagelse i kultur- og fritidslivet på sigt kan medføre at trygheden øges.

Aktiviteter, der mere direkte støtter op om målet:

- **FerieCamps:** FerieCamps er kultur- og fritidsaktiviteter for børn og unge i fem skoleferier i fem udsatte boligområder. Ferieaktiviteterne arrangeres i samarbejde med lokale foreninger, kulturhuse, biblioteker, boligsociale indsatser og andre aktører, der er i daglig kontakt med børnene og de unge. Målet er, dels at børnene og de unge har fornuftige aktiviteter at gå til i deres ferier, dels at de på længere sigt får en fast tilknytning til kultur- og fritidslivet.
Økonomi: 3,5 mio. kr. årligt i 2011-2014 (Sikker By).

Kultur- og Fritidsforvaltningen har desuden haft gode erfaringer med udvidede åbningstider på idrætsanlæggene. Anlæggene har holdt deres haller åbne for unge sent om aftenen og/eller i weekenden, så de unge har haft et aktivitetstilbud som alternativ til at hænge ud på gaden. Erfaringer viser, at ansættelsen af lokale, pædagogisk-orienterede aktivitetsmedarbejdere på anlæggene kan være afgørende for, at aktiviteterne kører optimalt. Midlerne til udvidede åbningstider udløb med udgangen af 2010, og der ikke afsat flere midler til denne indsats.

Udvalgte succeskriterier for Integration & Fritid	2011	2012
Etniske minoritetsbørn- og unge, der introduceres til kultur- og fritidslivet via opsøgende arbejde og projekter (bl.a. ForeningsGuiderne, ForeningsGuideQ, FerieCamps, KulturGuiderne, Minipartnerskaber)	10.000	10.000
Aktivitetstilbud til børn og unge i udsatte boligområder, som iværksættes under FerieCamps og KulturGuiderne	250	400
Rådgivningsforløb med foreninger, kulturhuse, idrætsanlæg, biblioteker mm. der ønsker at arbejde for inklusion af etniske minoriteter	350	350

Mål 6: Flere skal opleve at høre til i København understøttes af Kultur- og Fritidsforvaltningen i den forstand, at ProjektVærkstedet arbejder bl.a. for, *at københavnere med forskellig baggrund deltager i bestyrelser, politiske organer mv.*

Aktiviteter, der støtter op om målet:

- **Rådgivning målrettet etniske minoritetsforeninger:** ProjektVærkstedet er en enhed, der rådgiver alle ikke-kommercielle projekter i forhold til fundraising, projektstyring osv. Projektværkstedet har i øjeblikket en særlig indsats målrettet etniske minoritetsforeninger, som sigter på at kapacitetsopbygge dem og gøre de frivillige i stand til at deltage aktivt i bestyrelsesarbejdet. Målet er, at i alt 20 etniske minoritetsforeninger gennemgår længerevarende rådgivningsforløb.
Økonomi: 1 mio. kr. i alt i 2010-2012 fra Integrationsministeriet

Såfremt Beskæftigelses- og Integrationsudvalget ønsker at gøre en yderligere indsats for integrationen på kultur- og fritidsområdet, foreslår Kultur- og Fritidsudvalget at følgende aktiviteter sættes i værk:

- Pulje til udvidede åbningstider og aktivitetsmedarbejdere på idrætsanlæg. Midler der kan sikre, at anlæggene har mulighed for at tilbyde aktiviteter for unge i og omkring udsatte boligområder i aftentimerne og/eller weekender. Ca. 2,5 mio. kr. årligt.
- Driftstilskud til foreninger i udsatte boligområder. Foreningerne løfter en stor social opgave og har ofte svært ved at skaffe frivillige. Særlig støtte til disse foreninger vil styrke børn og unges deltagelse i fritidslivet. Ca. 3,5 mio. kr. årligt.
- Genoptagelse af Sprogporten. Bibliotekernes opsøgende arbejde blandt familier i udsatte boligområder, som bidrager til at etniske minoritetsbørn og deres forældre får et bedre kendskab til bibliotekets tilbud og vejledes i sprogstimulering. Ca. 3 mio. kr. årligt.
- FerieCamps i flere bydele. Der er i dag afsat midler til at afholde ferieaktiviteter i fem ferier i fem bydele. Man kunne med fordel udvide projektet til at omfatte yderligere tre bydele. Ca. 2,5 mio. kr. årligt.